

L'ART DEL PAGÉS

SECCIÓ DOCTRINAL, AGRONÓMICA Y BIBLIOGRÁFICA.

¡Hostes vindrán.....!

Ja hi son, pagesos. Han vingut d'Italia ab sos vins, com ho feren ab sos carbons, oferintlos á baix preu á nostres comerciants y nos treuhen la venda dels de casa.

Y tot aixó, per que? Per la manera com s'ha resolt l'assumpto en lo tractat ab los italians. Ja que 'l mal está fet, no cal sino fer los medis pera que no tiri endavant lo conveni comercial ab Italia. D'altre modo es impossible competir en preus ab los vins italians y no tenim mes que resignarnos á perdre, dins de casa nostra, sense tenir dret ni á la defensa natural.

¿No es ben trist que 'ns tinguém de valdre de vins italians pera sostenir nostre mercat d'América? Donchs aixó comensará á succehir aviat, si no 'ns esforcém en esbullarho immediatament. Ara, no dihém res del mercat de la vehina nació de Fransa, donchs tothom sab l'important paper que hi havian fet nostres vins, per que pot suposarse també la mala sort que se 'ls hi espera sense tardansa, si no s'evita aquesta nova plaga.

Ab lo nou impost, los vins de 19 graus pera la exportació han tingut un recárrech de 8 pesetas per hectólitre, (una carga aproximadament) que correspon á la cantitat d'alcohol (esperit) necessari pera remontar la gra-

duació del ví. A causa d' aixó s' ofereixen vins del Piemont y de la Lombardía, posats sobre 'l moll de Barcelona, pagats los gastos dels ports y drets d' Aduanas, á 20 pessetas l' hectólitre, tenint 19 graus de forsa alcohólica.

Que aixó no son falornias, ho demostra que se n' han ofert 1.000 bocoys á una casa important exportadora de Barcelona, á un preu que no arriba á 20 pessetas, donchs no passa de 19 la carga de 120 litres.

A aquets preus es absolutament impossible la competència ab los italians afavorits per lo tractat de comers y per los drets sobre 'ls alcohols.

Es aquesta, un altre gran plaga que aménassa nostra producció vitícola, que la tenim á sobre y que hem de procurar espolsarnósla del damunt ab decisió.

A dit objecte, sembla que 's tracta de una gran reunió de viticultors de las distintas comarcas productoras. Siguemhi tots á la una pera posarhi 'l coll de debó.

Recordemnos de Santa Bárbara, per que ja trona; donchs, hostes han vingut, que de casa 'ns han tret.

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

SITUACIÓ DELS CEPS

DE LA PROVINCIA DE TARRAGONA.

Las malalties que sofreix la vinya en aquesta regió augmentan en número cada dia y creixen també en intensitat.

Lo *mildew*, que en los tres últims anys se havia mostrat relativament benigne, se ha desenrotllat en la setmana anterior ab una violencia extraordinaria, gracias á la humitat y la rápida pujada de temperatura. Tot lo mon acut ara als medis de defensa aconsellats per la ciencia, mes com devian haverse aplicat preventivament y pocas personas ho han fet, tinch lo

fundat temor de que en moltas vinyas serà ja tart. pera salvar la calitat de la cullita

Una novetat molt grave s' observa en la present campanya y es que la *Peronospora*, ademés de las patatas y tomatechs, invadeix las aubergineas, pebrots y melons. Contra aquesta plaga hi han empleat alguns pagesos la barreja bordalesa ó altre de las solucions cúpricas, que tan excelents resultats produheixen pera impedir lo desentrotllo del *mildew*. L' exit de aquestas probas ha sigut perfectament satisfactori per tot arreu, de sort que la experiencia acaba de demostrar una vegada mes la eficacia innegable del *Sulfat de coure* contra las malalties criptógamas, poguent afirmar desde ara, que en aquesta sustancia se trovarà positivament un recurs segur pera conservar sanas moltas produccions agrícolas exposadas avuy á gravísimos perills.

Als mals que acabo d' enumerar, ha vingut á agregarse aquest any, altre de caràcter sério y alarmanant. Es una nova criptógama, que despres d' atacar lo mànech ó cua del rahim, y los mànechs petits de cada grà, destruheix lo fruyt de la vinya, assecantse en part ó totalment. y moltas vegadas com per complert.

En 1887 se van presentar alguns símomas d' aquest assot en la part del terme municipal de Constantí, que es vehí del de Reus. Va creures que era lo *Black-rot*, cuals efectes son idéntichs ó molt semblants, y que en aquestos últims anys ha invadit ràpidament molts departaments francesos.

Quan á principis del mes actual aparegué la mateixa dolencia en alguns pobles d' aquesta regió, no poguentme fiar de ma vista ni encara ab l' auxili del microscopi, resolguí pera saber exactament la veritat, dirigirme als dos sabis que avuy tenen major autoritat en aquesta materia y en tot lo que se refereix á las malalties criptógamas de la vinya. Aquestos sabis son Mr. Prillieux, Inspector de la ensenyansa agrícola á Fransa y professor eminent del Institut nacional agronómich de París, y Mr. P. Viala, professor de Viticultura en la renombrada Escola de Montpellier, que ha desempenyat recentment, per ordre del govern francés, una missió molt important en la América del Nort, y ha publicat, lo mateix que Mr. Prillieux, treballs de gran mérit sobre aquestas calamitats del preciós y desgraciat arbust, víctima de tants y tan terribles enemichs

A un y altre vaig enviar exemplars dels rahims atacats per la misteriosa afecció y 'ls dos la calificaren desseguida, afirmant que no era lo *Black-rot* sino lo *White-rot*, que reconeix per causa una criptógama diferent, encara que sembli de la mateixa familia. Vaig á donar sobre aixó algunas explicacions.

Baix lo nom general de *Rot* (putrefracció, podridura) los americans del Nort inclouhen varias malalties, cual síntoma característich es sempre la alteració dels rahims. Aquestas marfúgas son; lo *Black-rot* (podridura negra), producte d' una criptógama que 'ls botánichs anomenan *Phoma uvicola*, lo *Solft-rot* ó *Common-rot*, es á dir, la podridura blanca ó comuna ab que 's coneix lo *Mildew* quan ataca lo rahim, ó de vegadas en son estat madur y poch avans de la cullita, y en fi lo *White-rot* degut á la criptógama que 'l professor italiá Saccardo, lo primer que la observa en Europa fa deu anys, denominá *Conothyrium diplodiella*. Aquesta última afecció parássita que en Fran-sa s' ha propagat bastant en diferents departaments, entre ells lo dels Pirineus Orientals, es la que tenim en molts pobles del Camp de Tarragona, ahont ha causat ja á la hora present estragos considerables que en certas vinyas representan mes de la meytat de la cullita. Y sento afegir que en nostre clima pareix trobar condicions molt favorables ó son desentrotllo, perque 'ls exemplars que vareig enviar als sabis mentats, cridaren poderosament sa atenció, en tals termes que Mr. Prillieux me doná las gracias per lo envio d' aquells rahims que 's proposa conservar en las coleccions del Institut agronómich.

La persona que per encárrech meu presentá á Mr. Viala los rahims malalts, es un propietari respectable de Montpellier, molt versat en todas las cuestiones relacionadas ab la viticultura y que además coneix prácticament lo *Conothyrium*. Al donarme compte de la opinió del distingit professor m' aconsellá que tractés immediatament ab lo sulfat de coure, los ceps atacats. Li vareix preguntar per telégrafo si 'l remey devia aplicarse també als rahims, y contesta al mateix dia afirmativament, afegint que aquest era també lo parer del il·lustrat Mr. Foex, Director de la Escola de Montpellier y home de regoneguda é indiscutible competencia en la materia

(S' acabarà.)

SECCIO DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Cambi de cultiu.—Alguns propietaris de Tortosa que tenen sas vinyas atacadas per lo *mildiu*, van á dedicar bona part de sas terras, especialment las baixas y arenosas, al cultiu del moreral pera la cria del cuch de seda.

Cassa de guatllas.—La veda ó prohibició de cassar coloms, tór-tólas y guatllas queda aixecada desde 'l primer del mes que som y pera las restants aus en 15 del mateix. En sa consecuencia, podrán las personas que ho tingan per convenient dedicarse desde 'ls dias 1 y 15 del present Agost, al exercici de la cassa, ab las restriccions consignadas en la lley vigent; advertint que queda encare prohibit fins lo 15 de Octubre vinent verificarho ab galgos.

Lo 16 del corrent s' inaugurarà la cassa general á las provincias de Albacete, Alicant, Almeria, Badajóz, Barcelona, Cáceres, Cádiz, Castellón, Ciutat Real, Córdoba, Cuenca, Girona, Granada, Guadalajara, Huelva, Jaen, Lleyda, Málaga, Múrcia, Sevilla, Tarragona, Toledo, Valencia y Zaragoza, inclusas las islas Balears y Canarias.

De Camprodon diuhen que abundan molt las guatllas, de manera que 'ls aficionats ne cassan en abundancia.

Errada.—En la plana 250 del número passat se digué que 'l Govern havia concedit 150,000 pessetas á la provincia de Barcelona pera combatre la filoxera, divent dir á la de Tarragona.

Premi de cobransa —La Direcció General de Contribucions ha cursat á totes las Administracions de provincias una circular dictant reglas pera 'l cumpliment de la Real ordre de 21 de Juny ultim, per la qual se rebaixa 'l premi de cobransa als contribuyents que satisfassin sas cuotas per anticipat.

Suma y segueix —Fins ara s' han donat de baixa en Zaragoza 88 espendedors d' esperits, y en Ejea de los Caballeros passa casi lo mateix. També per Zamora y sa provincia se tocan los efectos de la nova lley

En Fermoselle s' han tancat y donat de baixa las dotze fábricas d' alcohol que alli hi havia; en Toro han fet lo mateix los fabricants, y aixis en altres varias localitats.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Las cullitas van á ser causa aquest any de molta miseria en distints punts d' Europa.

The Daily News, ab referencia á noticias particulars, diu que en lo principat de Montenegro hi regna la miseria mes espantosa, per haver faltat la cullita.

CEREALS.

Las malas cullitas de blat en las principals nacions d' Europa, donan lloch á càlculs y estadísticas respecte de las quantitats de dit grà que haurá d' importarse d' America, la India, la Australia y Russia pera cubrir lo déficit considerable de la producció.

Se calcula que no baixarán de 50 milions d' hectòlitres de blat los que necessitará importar solsament Inglaterra, y de 2 Fransa.

A pesar d' aixó se nota tendencia á la baixa en los Estats-Units, gracias á la abundantíssima cullita d' aquella privilegiada regió.

En Fransa los preus dels blats del país segueixen molt sostinguts, á causa de la persistencia de las plujas, que produhir consecuencias desastrosas pera la recolecció.

Si bé las noticias del extranger relatives á la cullita de cereals no son satisfactorias pera las nacions á que 's refereixen, deuen serho y molt pera 'ls que, com Espanya, no 's trovan en aquell cas y han de contribuir á suplir la deficiencia d' aquellas.

En Inglaterra, en Italia, en Alemania y també en Fransa se presenta la recolecció escassa y molt retrassada á consecuencia de las plujas y dels frets ultims, que han perjudicat considerablement los camps.

En lo Mitx dia de Russia es bastant menos bona de lo que s' esperava y no 's veurán sortir d' Odessa aquells grans y frequents cargaments de blats que inundavan á Europa, sens exceptuar á Espanya.

Consecuencia de tot aixó es que 'ls preus dels cereals han pujat en los Estats-Units, com es de suposar que pujarán en Espanya per la demanda que hi haurá pera suplir la falta en las citadas nacions.

Camprodon.—Pel resultat de la sega, será regular la cullita en grans, prometent ser bona la de patatas.

Gerona.—Diuen que ha sigut tan abundant la cullita de patatas en dita provincia, que en alguns pobles se ven á menos de cinch céntims la lliura.

Reus.—La malaltia del rahim coneguda per *Black-Rot* fa estragos en algunes partides del districte de la Selva y en altres d'aquest terme lindants ab lo de aquella.

La concurrència al mercat del dilluns últim fou escassa, verificantse ben pocas transaccions.

Tortosa.—Per causa de la abundancia de fruyta y falta d'exportadors s' están venent en alguns punts de la ribera del Ebro á 25 céntims de pesseta los 10 kilógramms de peras de classe superior, que altres anys se venian á tres y quatre pessetas la arroba.

Molts propietaris prefereixen alimentar ab dita fruyta 'ls porchs á vendrela á tan insignificant preu.

Tarragona.—A consecuencia de las malas noticias que 's reben de Russia referents á la cullita actual, lo blat ha experimentat en aquella plassa y la de Reus un alsa regular, resistintse 'ls tene-dors d'aquell cereal á vendre ni á preus mes alts:

Urgell.—Se acaba de batre 'l blat en los pobles del Plá d'Urgell y ribera de Sió. Las garbas donan bastant grá, especialment las d'ordi y tot de la mellor calitat.

Vilafranca del Panadés.—Se queixan del llastimós resultat que ha donat lo blat en dita comarca y los baixos preus á que 's ven lo grá, efecte de la inundació de cereals extranjers, que está produhint la ruina del país.

Valencia.—Encara que no s' han posat en tot son vigor los articles de la lley d'alcohols, efecte del arreglo convingut entre 'ls comissionats de Barcelona, Tarragona y Reus y lo ministre d'Hisenda; no obstant, los preus d'aquell article han experimentat un alsa extraordinariament crescuda, segons ho demostra lo que l'esperit alemany de primera classe, que en la anterior setmana 's venia en Valencia á 32 rals canti, haja pujat en la passada á 34, ab tendencia al alsa.

Lo mateix ha succehit ab l'esperit de vi del país, que de 20 y 21 rals que costava 'l canti, se ven ara á 32, y lo de brisa de 35 graus, que alcanza en la actualitat lo preu de 22 rals, quan avans se venia molt mes barato, y no es aixó lo pitjor, sino que l'alsa tendeix á ser molt major.

VINS.

Lo ministre d' Hisenda ha rebut una comunicació del Govern francès relativa á la próroga d' un any pera la importació á França de vins enguixats.

Segons notícies dels punts productors de vi, la abundancia de la cullita y d' altre part las últimas disposiciones dictadas, fan presagiar una baixa notable en perjudici dels agricultors.

Los vins del Vendrell se colocan ab alguna dificultat de 14 á 20 pessetas, los de la Conca, de 16 á 22; lo de Mont-blanch, de 17 á 21; lo del Camp, de 18 á 22, y los bons del Priorat, de 24 á 28, sense trovar compradors á pesar de la relativa bondat de las classes.

Marsella.—En la aduana segueixen las dificultats pera admetre 'ls vins espanyols. Han deturat 60 bocoys exportats per una casa de Valencia per sospitas de que aquest vi estíga barrejat ab vi d' Italia; donchs per lo demés, lo périt químic de la aduana Francesa l' ha declarat bó y pur.

Tarragona —Segueix una gran calma en lo negoci de vins, sense demanda apenas pera 'l país y extranjer, á causa del nou impost sobre alcools; essent opinió unánim que de continuar sense una reforma que ampari á todas las industrias y acceptable'pera 'ls que s' dedican á aquet tan important ram, será la ruina de tots inclusos los culliters.

Valencia.—Creyém que tots los anys comensa en aquella provincia la berema per lo mateix punt. Los vinyats de Benifayó de Espioca son los que primerament assahonan son fruyt, aixis es que 'l dia 1.er d' aquet mes comensá ja á tallarse rahim y á fabricar vi.

Lo preu á que's paga es lo de sis rals arroba, però se creya que tindria algun' augment tant en Benifayó com en Carlet, per lo dany que en alguns vinyats estava causant lo mildiu.